

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.9. Statuit Christus in Sacerdotibus signa quædam exteriora, ex quibus homines tenerentur illos venerari in vestibus Sacerdotalibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

§. 9. Statuit in Sacerdotibus signa quaedam exteriora, ex quibus homines tenerentur illos venerari in vestibus Sacerdotibus.

Manifestum est quod sicut diximus, magno periculo exponerentur contemptus Sacerdotes, dum omnes eos, cognoscunt ex eadem productis terra eademque natura genitos, voluntate ut sint homines sicut illi: sed Divina sapientia Christus Divinum huic opposuit remedium, quo possent conseruari in reuerentia debita, omnes ad hoc obstringens ut ipsos velut superiores suos reuerentur, in ipsis superiorem notantes auctoritatem: & cum illa per se non possit oculis coram innoscere, cum sit spiritualis, medium inuenit ut per signa exteriora & sensibilia illam agnoscerent. Hæc autem fuerunt vestimenta sacerdotalia, quibus illos exterius, ut in illis ornatu videndo digniorem intelligerent ipsos auctoritate polleat superiorum quæ in ipsis representatur. Nota illi est nostra conditio qua ob vestimenta viros honoramus, tantoque insigniori illos æstimamus, honore dignos, quanto vestibus præfulgent elegantioribus. Sic argumentatur D. Iacobus: *si intraveris in contentum vestrum vir aurum anulum habens in veste candida: introierit autem & pauper in sordido habitu & intendatis in eum qui indutus est veste præclara.*

I. Signa exteriora reuerentiam conciliant.

D. Jac. 2. si intraveris in contentum vestrum vir aurum anulum habens in veste candida: introierit autem & pauper in sordido habitu & intendatis in eum qui indutus est veste præclara.

II. Vestes pretiosæ denotant nobilitatem. Eccl. 10. 7

Matt. 17. 2.

Passim obuium est olim splendida vestimenta prænotasse optimam nobilitatem: illi namque soli his ornabantur: ita declarat Salomon: *Beata terra cuius Rex nobilis est.* In Hebræo legitur, *Ben Churim*, id est *Filius candidorum*. Vestis igitur pretiosa stemma notabat illorum qui illis splendidi prædabant. Hinc lucem accipit illud quod Christo Domino Iudæi in maius opprobrium, eiusque contemptum intulerunt, dum illum veste candida induerunt: Hoc etenim eo animo fecerunt ut ipsum tanquamobilem exciperent, cuius nobilitati illuderent sannisque deriderent. Deinde quando se tribus electis suis discipulis gloriosum ostendit in monte Thabor: *vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix* erat etenim Dominus gloriæ ut eius vestimenta præfererent: quod antiquus prosequitur Tertullianus, exponens nobis insignia olim obsecrata ad declarandam libertatem vel sanctitatem mancipij nec non mutationem de statu libertatis ad statum libertatis in vestitu demonstrat. *Famulum tuum libertate mutauit & vestis est. Tunc in nitore, ait Tertullianus nam ut patet temporibus insignia Consulibus seu Patricijs Romanis erant in vestitu clauum lacum gerere iuxta illud Horatij: *Et lacum dimisit per ore clauum.* ita similiter apud Hebræos stemma decorabat illustrius vestis pretiosa.*

Præterea Christus pulchritudinem decorumque declarans quo Deus flores à loqua reter Salomonis profert in vestitu magnificentiam: *Quia nec Salomon in omni gloria sua vestitus est sicut vnus ex istis.* Vestis itaque orationis semper nobilitatis eorum & dignitatis debet testimonium: & ita D. Iacobus declarare voluit apud sum cultumque quo cultioribus indutus honorabatur, & contemptum ac vilipensionem qua laceris indutus explerebatur, quo datur intellegi vellem honestiorem indubie quandam excitate reuerentationem erga illum qui tali præfulget, quod ex te ipso a disce dum cum alijs conuersaris, si forte inter in eodem locum ut nobilitatibus ornatus vestimentis, ac heuolentia indutus: ecce continuo assurgunt omnes locumque cedunt: & si alius interet eundem cum prioris faciei eundemque præferat vigorem, propter tamen indumentis squalleat, neminem videbis se mouentem locumque illi offerentem, vnde hoc? nisi quod ex vestitu quædam videtur prodire in oculis hominum debita reuerentia.

Præceptum edidit Nabuchodonosor ut omnes illum summo colerent honore, quoniam Deus haberent: ut autem a honorationem cultumque Deo debitum impetraret, composuit ergoque statum illum, in qua se inter cunctos adorari. An ergo hominum stultissime tibi facilius non fuisset præcipere, ut te, non statum adorarent, ut ita cuncti maiore te colerent reuerentia? Nequaquam: sciebat etenim ab hominibus id honorari & adorari quod videtur in exteriori. Et in illa imagine, quæ representabat illum magnitudinem, eius maiestas eorum oculis reddebatur viciniore: vnde ut ab hominibus insignitatem obtineret cultum in illa voluit status adorari. Ve regitur digniori Sacerdotes ab alijs reuerentia colerentur, licet eos eiusdem esse sincerent naturæ: hoc enim illis poterat hominibus inferre contemptum: itaque præter plures Christus, ut vestibus induerentur pretiosis & cunctis

Ut sacra indutos vestimenta : circa quæ late
 3. p. 7. 83. discuntur Suares. Et ita D. Gregor. meminit ca-
 3. p. 7. 83. sulg. D. Ioan. Luang. quæ ad manus eius deve-
 92. f. 1. niturum casula fuerit D. Ioan. certum est quod à
 Lib. 2. Ep. temporibus Apostolorum in Ecclesia usus in-
 Epist. 3. ceperit vestium sacerdotalium, & hoc tantum
 IX. in ministerio sacerdotali ad celebrationem
 Probatur Missæ, unde clare patet illos solummodo, Mis-
 sive celebrasse quibus licitum erat his indui vesti-
 bus, nempe Sacerdotes. Casula quam D. Virgo
 vltus ve- dono dedit S. Ildephonso suo integerrimo, vt
 stium Sa referret Surius, evidens argumentum est sacerdo-
 aerdotù. tes illis vltus fuisse in celebratione Missæ: quan-
 Die 15. doquidem vt illam celebraret addiditissimus, illi
 Ianna. eliens, Repina calorum casulam illi detulerit,
 quo significabat hæc illi opus esse ad Missæ sa-
 crificium, & velut donum eximium de tali con-
 cessum nam illam veneratus est D. Gregor. De
 S. Benedicto Archiepiscopo Cantuariensi scribi-
 tur quod SS. Virgo illi præcepit vt Missæ sa-
 crificium offerret: vt autem vir hic sanctissimus
 adeo celesti obtemperaret mandato, quantum
 humana nihil fragilitas, illi se preparavit, vt au-
 tem nihil desideraretur ex necessarijs ad Missæ
 sacrificium, descendit ipsa de caelis Angelica si-
 pata choris secum deferens casulam cæteraque
 ornamenta sacerdotalia instituta ad Missæ sacri-
 ficium quibus se induit missamque celebravit:
 qua peracta Virgo illustrissima vestem illi de-
 dit Sacerdotalem, vt in illa post hæc celebraret.
 Siquid SS. Virginitis pij Sacellani vt missam
 celebrarent eius præcepto obedientes, necessa-
 rio indigerint ornamentis ac vestimentis, & ne
 illis hæc deessent, ipsa per miraculum hæc detu-
 lerit, quis negare audebit talem in Ecclesia sem-
 per eorum usum fuisse ad tanti mysterij cele-
 brationem, habita que semper fuisse vt manife-
 stum indicium venerationis debite sacerdoti-
 bus ob dignitatem eorum oculis hominum o-
 blatam in vestibus illis pretiosis, vt ex illis sum-
 mo semper honore colerentur dignaque tantæ
 auctoritatis æstimatione exoptentur: quodque
 Deus hæc illis singularia assignauerit indumen-
 ta vt in ipsis dignius ab omnibus honoraren-
 tur.

39. Confirmatur autem vltioris hæc ratio in cre-
 dine ad venerationem sacerdotum quam Chri-
 stus seruari iniungit ob vestimenta quibus illos
 X. Quibus exornat, si consideremus quod Christus Domi-
 nus in ipsis vestitur, & ipse primus ac principa-
 litas sit offerens, qui vt causa principalis ipsum
 offerret sacrificium quod sacerdos offert, velut

eius minister: & quod quicquid in sacerdote est
 spectans eius auctoritatem quoad hoc ministeri-
 um, in ipsi quasi dirigitur ex suprema illa a-
 utoritate, & capitali potestate Christi, secundum
 quam derivationem considerandum est non
 eandem vel reuerentiam vel irreuerentiam quæ
 tribuimus sacerdoti, Christo tribuere, cuius-
 que vt propriam à Christo acceptam quæ im-
 penditur sacerdoti iuxta illud: *Quod vni ex mi-
 nistris meis fecistis, mihi fecistis*, & vt propriam
 le patitur illatam sacerdoti. Quintimo D. Paulus
 hoc ipsum verbis expressit quando loquens de
 sacerdotibus & ministris Ecclesiasticis quan-
 que grauius Deus ferat eorum vilipensionem,
 quam vt sibi censet interrogatam sic ait: *Quis
 hæc spernit, non hominem spernit sed Deum*. Et
 quantum opinor hæc doctrinam vt vltimum
 docet resolutionem eorum omniam quæ in
 hac materia proponi possunt: vnde sic ait: in-
 telligant omnes non altimare sacerdotem
 eumque pro debito non honorare ob digni-
 tatem qua præfulget, non esse tantum eius ob-
 spectum quantum Dei: vt hinc colligatur graui-
 tas irreuerentiæ cuiuscumque quæ despicitur in
 namque quæcumque sit, Deo illata, habeatur vt
 suprema, manifestum est irreuerentiam factam
 sacerdoti velie Deum aliquo modo haberi
 qualem: vt hinc patet venetatio Sacerdoti de-
 bita, quantum Deus illam faciat, eo quod eun-
 dem etiam sacerdoti interrogatam quasi suam
 patiatur.

Mystica fuerunt illa Verba Davidis contra
 malucolum Doeg Edumæum, qui vt Saulis au-
 1. 29. 40. ei paretur gratiam interfecit odlogia quinque
 sacerdotes indutos Ephod lineo. David compo-
 sit in ipsum Psalm. 51. *Quid gloriaris in malis
 tuis, qui potens es in iniquitate?* O petuerrillone
 iudicio que tibi ex nelandissimo opere gloria,
 quod in se totam comprehendit malitiæ prauit-
 tatem, quam quilibet offensus contra Deum
 potest complecti eiusque honori derogare: *Sicut
 macula acuta fecisti delum*. Hæc olim censetur
 tur maxima ignominia si cui uocula caput
 raderetur: partim quia deformatur cui caput
 apparet detonsum: partim quia capilli capiti cog-
 igitationes significant & discursus: Caput autem
 habere caluum, idem est ac vanum, hæc discursu
 sine ratione, viro autem grauior non potest
 iniuri calumnia quam si dixeris illi: non vteris
 ratione, caput tibi est inane: quod etiam Deus
 nonnullis minatur vt ignominiam his verbis
 apud Isaiam: *Raderi Dominus in uenaculis cinis*.
 1. 29. 40.

Haec itaque hoc maxime ponderat & exaggerat in scelere illo pro litonio Doeg, tantum hoc fuisse ut eo Deum in honore non haberet: dum manus iniecit violentas vitamque ademit eius sacerdotibus: itaque non uicula radeus caput, illud quasi inhonorat & dedecore confundit Caput Ecclesie Christus est: ipsum dedit caput super omnem Ecclesiam. Eius capilli quibus adoratur sunt Sacerdotes: an illos aspernaris, an illos nouacula acuta lingua tuae detractor infamas? Scito Deo te calumniam inferre: etenim propriis illius est ignominia & dedecus illatum eius Sacerdotibus.

Epist. I.

XIII.

Et hanc sibi propriam ceu fecit Deu.

1. Reg. 8. 8.

XIV.

Probatur in Samuele & Moyse.

Exo. 11.

XV.

No. 16. 17.

est enim Aaron, ut murmurasset contra eum? Non Eod. 16. est murmur vestrum contra nos, sed contra Deum: nos quid sumus? Inuenitur D. Chrysolom. contra detractores & contemptores sacerdotum, illaque trutinat Verba, quibus Deus ore Dauidico quosdam redarguit detractores. Vitium est coram Deo execrabile, fetidumque illud ita aperte, ut possit Ho. 10. Spiritus S. particulariter hoc nobis inculcet: *Cuiusmodi estis? Hodie ergo vos a murmuracione.* Ita Deus ex animo cuiusdam minatur: ut uelut a Dauide u. a. gniam componi partem Psal. 49. quo suam erga illum declarat indignationem grauesque minas. Et quod adeo malum ut Deus ita stomache grauitate tur? Quod die quodam datus opera de vicino suo punctum murmurator detraxisset: *Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris.* Per me metipsum iurali dicit Dominus, caro tibi stabit hoc, penam lues: *Arguam te & statuum contra faciem tuam.* Ecce Psal. 49. 10. quam grauitate (inquit D. Chrysolom.) Deus murmuratoribus indignetur. Et cui detrahebat? Vicino suo, uero uulgari & trioboli? nam idcirco nullo alio quam fratris nomine nuncupatur: *Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris.* Quid agetet, inquit, si patri suo uel Sacerdoti detraheret? qui Dei personam praefert. Commouetur Deus si contra uirum murmurare uulgarem, quem rigore castigat: perpende quid futurum si Sacerdoti detrahas aut eum explodas, famam denigres, calumniam inferas? cum ut propriam iudicet ignominiam qua Sacerdos decoratur: si lege Diuina statuatur, ut quicumque parentibus carnalibus maledixerit uel eos notauerit ignominia, absque ulla misericordia moriatur: quale crimen erit parentes inhonorare spirituales, famamque auferre sacerdotibus & eos dedecore proferbere? *Si maledicentes Patri uel matri morte moriuntur, iuxta legem, quali iudicio dignus erit, qui maledicere audeat, qui parentibus illis magis necessarius est & melior.*

Causa fuit ille rarissimus de quo Hieremias: hic enim ex professo Dei nomine Babyloniis minas intuent & horrenda praedicit supplicia, in Babylonicis quibus Deus ciuitatem illam per Medos Pefaf. lonija. que esset euerfus, eorumque Regnum demoliturus: *Ascendet gens ab Anilone contra eam & Hierem. 50. ponet terram eius in solitudinem, & non erit qui habitet in ea.* Ut quid Domine tanta bilis & tale supplicium? Quia dum uident illi sciuntque Sacerdotum Hierusalem insauda nimis crimina, licere sibi indicat ut illis manus iniecere populumque adeo sacrilegum & scandalosum castigare, quales illi erant qui enormibus adeo

peccatis. D d 2

Exo. 21. 17

D. CHR.

XVII

Hierem. 50.

peccatis Deum irritabant: *Dixerunt, non peccabimus eo quod peccauerunt Dimisso.* O proditores, igitur Deus, an meos aggressi estis sacerdotes eo tunc loquod peruersi essent? Et quis vobis talem dedit licentiam? Si mali sunt & ad casum inclinent, velut arena in vnam vel alteram partem, non ad te pertinet ad illos accedere velut Oza, recede ab illis, eorum reprehensio tui tantum est muneris. Hæc omnia Deus in suis requirit Sacerdotibus quo significet quod honor omnis & decus quo sacerdotes cumulantur, à Deo vt sibi proprium decus honorque tenentur, quia severitas & supplicium quo puniunt illorum aspernatores, æque graue est ac illud quo plectitur ignominiam sibi ab hominibus irrogatam: & quamuis alio modo non declararetur dignitas qua ad summam hanc tenentur reuerentiam, inuigilantem Christus vt ex vestibus declaratur illa pretiositas: quatenus ex illis excellentia dignitatis eorum innotescat, & superbia merita venerationis in his vestibus proposita.

§10. *In vestibus Sacerdotalibus induunt Sacerdotes Christum, quatenus propter illas ministris reuerentia deferatur.*

30 **C**ommunis est in Philoſophia doctrina, quod vbi causa est secunda & ministerialis, oporteat esse primam & principalem in cuius virtute operetur illa quod hæc disponit, Sacerdotes & ministri. Christi sumus velut causæ secundæ & ministeriales eius cuius virtute opera exerceamus iurisdictionis & auctoritatis spiritualis, eius nomine sacramenta administrando, velut nomine causæ primæ & principalis quæ Christus est: sic enim ipse disponit vt eorum hoc fiat ministerio. Patet in Sacramento Baptismi siquidem minister sit qui baptizat, velut causa ministerialis, Christus autem vt causa prima & principalis baptizat: *Hic est qui baptizat:* & idem sit iudicium de Sacramento confessionis: si namque Sacerdos velut causa secunda absoluat penitentem, qui tamen vt causa principalis absoluit & peccata condonat, Christus est: *Si quid donans propter vos* (inquit Apost.) *in persona Christi donamus.* Hoc vobis sit exploratum, si quam inter vos actionem exercetis spirituales, non hanc meo nomine meoque titulo fecerim, sed nomen viceque supplere Christi, qui velut causa primaria hanc vobis

concessit, ego tantum vt minister illi ei potestati dispositionem. Similiter in Sacramento Missæ offerens est Christus Dominus & Sacerdos tanquam causa ministerialis eius sanctas munus consecrat offerente sacrificium.

Hinc sequitur quod vt in Sacerdote sit auctoritas & potestas consecrandi tantumque offerendi sacrificium, requiratur vt in ipso Christus induatur: hoc namque præfago Spiritu tecum Patristica Regius: *Sacerdotes eius induunt saluatore* est Christus Redemptore nollet in Sacerdotibus qui ex auctoritate quæ ipsos ex hoc indumento sequitur, caelestem illum panem consecrarent qui satietas est & plene omne nostrum imperium desiderium. *Pauperes eius saturabo panibus.* Creto dubitare neminem quin ad litteram nomen hoc: *Saturare* significet Christum Dominum, iuxta illud quod alio loco idem propheta Regius de eodem locutus, eodem termino declarat: *Saluatore meo expectabo.* Agit de ipse qua Pater antequam alebantur quod Deos filium suum vniuersum factum hominem miseret in mundum, vt eius aduentu salutem obtinerent & redemptionem, hunc enim miserandus ille status exigebat in quibus ex peccato primi parentis incidetant. Quocirca David omnium nomine vt seipsum fortius armaret, ait: *Expectabo Saluatorem meum Christum Dominum:* q. d. Multa & diuersa sunt calamitates quibus subiaceamus omnes in statu illo misero, in quem ex primo peccato corruimus & aliquando nos ita premunt vt omnem nobis videantur tollere potentiam illas sufficere: rursum tamen quantumuis multa sint, nosque acriter affligant: Domine hoc me solatur, quod venturus est qui nos ab illis redempturus, nempe Christus, qui vt Saluator mundi vniuersalis, omnes saluabit: vnde dico, *expectabo, illum,* vt hæc ipse confortatus subleuem animi mei tribulationem. Spiritus S. declaraturus, quanta letitia personæ dederit ex conspectu Christi S. Symeon, cum Deum promiserat quod illum esset ante mortem suam & visurus & contrectaturus eodem termino gaudium explicauit: *eximplatione desiderij sui. Viderunt oculi mei saluatorem meum.* Vt igitur Sacerdotes eius ab omnibus debita & sumptissima tolerentur reuerentia, vult ipse Christus in eis vestiri. *Sacerdotes eius induunt saluatore* in ipsis velut causis instrumentalibus debent talis præstetur honor qualis ipsi Christo vt causæ principali: quandoquidem ipse in illis offerat, consecret & sacrificet æterno Patri suo tantum Missæ sacrificium.

1. Sacerdotes tantum sunt causa secunda & ministeriales autem prima est. *1. Cor. 2. 10.*

17. Kilo...
18. C...
19. C...
20. C...
21. C...
22. C...
23. C...
24. C...
25. C...
26. C...
27. C...
28. C...
29. C...
30. C...
31. C...
32. C...
33. C...
34. C...
35. C...
36. C...
37. C...
38. C...
39. C...
40. C...
41. C...
42. C...
43. C...
44. C...
45. C...
46. C...
47. C...
48. C...
49. C...
50. C...
51. C...
52. C...
53. C...
54. C...
55. C...
56. C...
57. C...
58. C...
59. C...
60. C...
61. C...
62. C...
63. C...
64. C...
65. C...
66. C...
67. C...
68. C...
69. C...
70. C...
71. C...
72. C...
73. C...
74. C...
75. C...
76. C...
77. C...
78. C...
79. C...
80. C...
81. C...
82. C...
83. C...
84. C...
85. C...
86. C...
87. C...
88. C...
89. C...
90. C...
91. C...
92. C...
93. C...
94. C...
95. C...
96. C...
97. C...
98. C...
99. C...
100. C...